

AHOLA-VALO TUTUSTUU HELENA NIKONOVITSIIN

Joulukuussa 1921 kansalaissodan päättyessä noin 30 miljoonaa ihmistä oli nälänhädässä. Volgan varrella oli kuivuutta. Silloin koko maailma alkoi auttaa, myös Pohjois-Amerikan Yhdysvallat. Yhdysvallat tunnusti ensimmäisenä vallankumouksen jälkeen Neuvostoliiton. Euroopan valtiot pidättyivät.

Yhdysvalloista tuli kaksi järjestöä, jotka jakoivat ihmisille paketteja. Toisen järjestön nimi oli ARA, lyhennys sanoista Amerikan apu nälkäisille. Se oli valtakunnallinen avunantokomitea, jolla oli osastoja kautta koko Venäjän. Sitten oli JOINT. Nämä kaksi toimivat Vitebskin kaupungissa siihen aikaan. Avustuslähetysten tarkistukset, laskelmat ja hyväksynnät tehtiin Vitebskissä, jotta mitään vaarallisia aineita ei tullut lähetettyä. Ei tarvinnut lentokoneella mennä Volgalle asti.

Minäkin päätin auttaa vähäsen, joten menin avunantotoimistoon ja pyysin heiltä luvan saada olla mukana auttamassa. Ryhdyin tekemään pikamuotokuvia, 15 minuuttia muotokuvaa kohti. Olin siinä asiassa näppärä. Jätin itselleni vain 60 prosenttia tuloista, jotka tarvitsin, sillä minulla oli kolme ottolasta elätettävänä.

Avunantokomitea suostui ehdotukseeni. Otin tehtävän toisestakin syystä: minulla oli pieni alivuokralaisasunto ja olin saanut itselleni huoneiston, jossa voisin työskennellä ja suorittaa tehtäviäni.

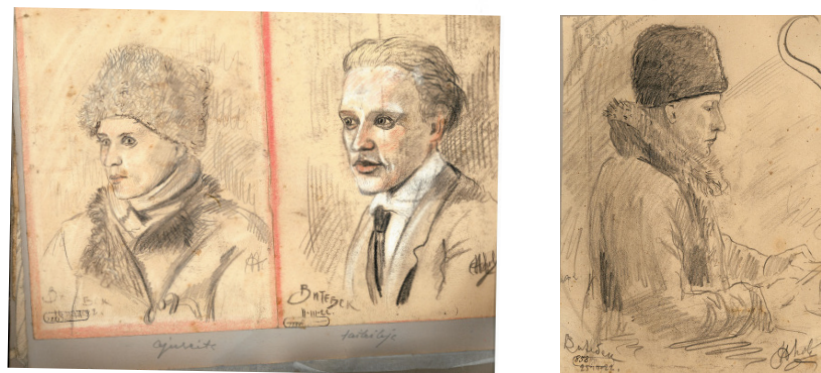
Jaoin ison huoneen siten, että kaksoset saivat nukkua omassa huoneessaan ja Iisakki omassaan. Minulla oli pieni kirjasto, joka päivällä muuttui tarvittaessa ruokasaliksi. Kun ruoat oli korjattu pois, avattiin kirjasto-kaapit, ja syntyi kirjasto. Sitten jäi vielä erikseen ateljeetilaa.

Talven tultua en kotonani tehnyt muotokuvamaalaustyötäni kuitenkaan lainkaan, vaikka sain ateljeen. Tein siellä muita töitä kuten kuvitin lehtiä ja tein isoja muotokuvia.

Tehtiin sopimus, joka allekirjoitettiin avunantokansliassa, ja minä sain kasöörin. Sain paikan, missä piirtää kylmänä aikana, ja kesällä kansanpuistossa. Kesällä tein joka ilta noin 45 pikapiirrosta. Sen takia taidekronikkani vuosilta 1920–21 on niin paisuteltu. Ne olivat hullut vuodet, sadoittain töitä. Määrä lienee ollut 380 tai enemmän.

Talvella pikapiirrosmuotokuvia avunantokomitealle aloin tehdä elokuvateatterin lämpiössä Voksaalnaja-kadulla. Lämpiöön, jossa ihmi-

set odottelivat elokuvanäytöksiä, tehtiin minulle ja kasöörille aitio, missä piirsin. Mainostamismielessä esille pantiin tunnettujen henkilöiden muotokuvia ja teksti, jossa ihmisiä kehoitettiin kirjoittamaan nimensä jonotuslistalle. Kun nimi oli kirjoitettu, kasööri pani viereen kellonajan, jolloin vuoro tulisi. Elokuvia oli vähän, joten oli kolme näytöstä. Elokuvat alkoivat viideltä ja päättyivät kello 23.

Ahola-Valon pikapiirroksia ja muotokuvia Vitebskin ajalta, pääosin vuodelta 1922.